

Motion till riksdagen 2025/26:879

av **Magnus Manhammar (S)**

Förnybar energi till havs

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att utreda var och hur man bäst bör bygga havsbaserad vindkraft för minimerad negativ miljöpåverkan och maximerad miljönytta och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att verka för att det genomförs en översyn av de utsedda områdena för vindkraft i havsplanerna utifrån dagens tekniska möjligheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att verka för att det genomförs en översyn av regelverket gällande havsbaserad vindkraft för att undersöka möjligheten att samordna tillståndsförfarandet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Omställningen till förnybar elproduktion är en central del i arbetet mot klimatförändringarna. Havsbaserad vindkraft utgör en del av lösningen och det finns i dagsläget planer på att 20 TWh ska placeras i havet i områden utsedda inom ramen för Sveriges havsplaner. Av EU:s strategi för havsbaserad förnybar energi framgår att havsbaserad vindkraft har stor potential och förväntas uppgå till en kapacitet på 300 GW år 2050. Med havets ekosystem redan hårt pressade av exploatering på många håll är det mycket viktigt att säkerställa en långsiktigt hållbar utbyggnad av den havsbaserade vindkraften i Sverige såväl som i EU. Hur och var man bygger kommer att ha en stor inverkan på hur den framtida havsbaserade vindkraftsutvecklingen påverkar havets ekosystem, dess funktioner och dess biologiska mångfald. I de nuvarande havsplanerna är många av de utsedda områdena lokaliserade på utsjöbankar, vilka ofta har höga naturvärden och ett stort värde för till exempel fågellivet. Men tekniken har gått framåt och

möjligheter att bygga vindkraft i djupare områden med lägre naturvärden har öppnat sig. Dessa möjligheter bör tas i beaktande i den framtida utvecklingen.

För att säkra en hållbar utbyggnad av den havsbaserade vindkraften behövs en utredning av var och hur man bör bygga för att minimera den negativa påverkan på de marina ekosystemen och den biologiska mångfalden. Det finns därutöver också en möjlighet att väga in och maximera de potentiella miljönyttor som kan uppkomma av vindkraftsutbyggnaden. Detta inkluderar bland annat att genom lämplig placering av parker skapa områden där vissa typer av exploaterande verksamhet, såsom botten-trålning, begränsas. Det kan också vara viktigt hur man bygger vindkraftsfundamenten som t.ex. kan agera som konstgjorda rev.

Områdena kan genom rätt placering och utformning bland annat bidra till återhämtning av havsmiljön och fiskproduktionen genom återuppbyggda bottenmiljöer och ökad tillgång till föda för exploaterade fiskbestånd. Alternativ fiskeverksamhet, såsom burfiske, skulle också ges ökade möjligheter. Vid planering och bygge behöver man ta i beaktande inte bara påverkan under byggfasen utan också den långsiktiga påverkan på naturvärdena samt den kumulativa påverkan från all havsbaserad vindkraft och hur den förhåller sig till övrig mänsklig exploatering i havet. Det är också av stor vikt att man ser över den nuvarande placeringen av lämpliga områden utsedda i havsplanerna och hur dessa förhåller sig till de nya möjligheter som öppnats i och med teknikutveckling.

För att säkerställa att utvecklingen av den havsbaserade vindkraften görs på ett väl sammanhållet sätt och inte faller på målsnöret på grund av regelkrångel är det dessutom viktigt att se över regelverket och tillståndsförfarandet.

Magnus Manhammar (S)